

تحلیل محتوای روزنامه‌های سراسری پرشمارگان کشور با تأکید بر موضوعات

ورزشی

اسماعیل شریفیان^۱

کوروش قهرمان تبریزی^۲

پرستو زرکی^۳

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۳/۱/۱۶

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۳/۲/۱۲

هدف از پژوهش حاضر، تحلیل محتوای روزنامه‌های سراسری پرشمارگان کشور با تأکید بر موضوعات ورزشی بود. روش تحقیق از نوع توصیفی بوده که به صورت تحلیل محتوا انجام شد و داده‌ها به روش اسنادی و کتابخانه‌ای جمع‌آوری شدند. جامعه آماری این پژوهش، آرشیو سال ۱۳۹۱ ده روزنامه سراسری پرشمارگان کشور بودند. برای نمونه‌گیری از روش چند مرحله‌ای تصادفی استفاده شد. برای جمع‌آوری اطلاعات از برگه‌کدگذاری محقق ساخته استفاده گردید. برای تعیین ضریب پایایی از آزمون اسکات استفاده و ضریب پایایی برای مقوله‌های پژوهش ۸۹/۲۳ از فرمول اسکات استخراج شد. برای تعیین روایی مقوله‌ها نیز برگه‌کدگذاری در میان تعدادی از خبرگان مدیریت ورزشی و کارشناسان تحلیل محتوا توزیع و روایی مقوله‌ها تأیید شد. داده‌ها با استفاده نرم افزار SPSS20 و شاخص‌های آمار توصیفی و آزمون غیرپارامتریک کای اسکوتر تجزیه و تحلیل گردید. نتایج آزمون خی دو برای مقوله‌های چهار سطح ورزش کشور، جنسیت مطرح، مناطق جغرافیایی ورزش، لیگ‌های ورزشی، رشته‌های ورزشی و ورزش معلولین تفاوت معنی داری ($P \leq 0/001$) به دست آمد؛ بدین معنی که بین محورهای توسعه ورزش کشور در موضوعات مختلف اختلاف معنی داری وجود دارد که نشان می‌دهد بیشترین توجه روزنامه‌ها مربوط به ورزش‌های حرفه‌ای، قهرمانی، ورزش‌های آقایان، ورزش‌های رده‌های سنی بزرگسالان، رشته ورزشی فوتبال، تصاویر ورزشی فوتبال، لیگ برتر فوتبال و ورزش‌های ملی و بین‌المللی می‌باشد. بنابراین، روزنامه‌های سراسری، باید به نقش مهم ورزش در جامعه واقف باشند و به آن در تمام محورها توجه کنند و ورزش را در عموم جامعه فرهنگ‌سازی نمایند.

واژگان کلیدی: روزنامه، تحلیل محتوا و محورهای توسعه ورزش

^۱ . استادیار مدیریت ورزشی، دانشگاه باهنر کرمان

^۲ . استادیار مدیریت ورزشی، دانشگاه باهنر کرمان

^۳ . دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، دانشگاه باهنر کرمان (نویسنده مسئول)

مقدمه

یکی از پدیده‌های اجتماعی که در سال‌های اخیر رشد چشمگیری داشته و آحاد مردم را تحت تأثیر قرار داده، تربیت بدنی و ورزش است. ورزش در سطح بین‌المللی به صورت بخشی از زندگی روزمره هر فردی در روابط مختلف سیاسی، فرهنگی، اقتصادی، سازمانی، اجتماعی و میان فردی درآمده و قدرت ورزش فراتر از نقش نمادین آن است. (اتنگ^۱، ۲۰۰۶) امروزه تقریباً هیچ جامعه بشری را نمی‌توان یافت که در آن ورزش به گونه‌ای وجود نداشته باشد. (طلوعی اشلقی و همکاران، ۱۳۸۹) ورزش به عنوان پدیده‌ای اجتماعی که اکثر قریب به اتفاق جامعه با آن سروکار دارند، حوزه اثربخشی در فرهنگ و رفتارهای اجتماعی است (افروزه و همکاران، ۱۳۹۱) و به عنوان بهترین سازوکار تأمین سلامت جسمانی و بهداشت روانی افراد جامعه (صدیقی، ۱۳۸۸) شناخته شده است. اندروس^۲ (۱۳۸۹) رشد اخیر ورزش را بیشتر حاصل فعالیت‌های رسانه‌ها معرفی کرده است. امروزه رسانه‌ها به عنوان قوی‌ترین ابزار برای طرح و رواج اندیشه‌ها و کارآمدترین وسایل برای نفوذ فرهنگ‌ها و نگرش‌ها به قلب جوامع محسوب می‌شوند (قاسمی، ۱۳۸۶؛ افروزه و همکاران، ۱۳۹۱) زیرا رسانه‌های جمعی به عنوان عامل انتقال ارزش‌ها، دامنه وسیعی دارند و همه افراد جامعه بدون در نظر گرفتن طبقه اجتماعی، تحت تأثیر رسانه‌ها قرار می‌گیرند. (معمدنژاد، ۱۳۸۵) چنان‌که در تحقیقات متفاوت نشان داده شده، رسانه‌های جمعی اثر معنی داری روی تغییر نگرش و رفتار مردم برای ورزش کردن دارند، اما این اثر با نیازهای جامعه هماهنگ نیست. (غفوری و همکاران، ۱۳۸۲؛ قاسمی، ۱۳۸۹) روا^۳ (۲۰۰۴) نیز در پژوهشی دریافت که ورزش پیوندی عمیق و ناگسستنی با رسانه‌ها یافته و این دو به صورت متقابل بر یکدیگر تأثیر می‌گذارند و تعاملی قوی بین این دو حوزه وجود دارد که مدیران هر دو حوزه را به استفاده از دیگری برای تعالی خود فرا خوانده است.

همچنین، براک^۴ (۲۰۱۲) در پژوهشی بیان کرد که ورزش رسانه‌ای در همه جای دهکده جهانی امروزی و در محیط‌های ورزشی وجود دارد و راه‌گیزی از رسانه‌های واسطه آن چون رادیو، تلویزیون، و روزنامه‌ها و پایگاه‌های اینترنتی مختلفی مثل تلفن‌های همراه، وب سایت‌های ورزشی و وب سایت ورزشکاران نیست. در بین این رسانه‌های جمعی، مطبوعات^۵ به عنوان عامل اصلی اثرگذار بر فرهنگ جامعه از اهمیت خاصی

---

¹ - Etang,J

² - Andrews

³ - Rowe

⁴ - Bruce

⁵ - newspapers

برخوردارند؛ زیرا ماندگارترند و از طرفی امکان دسترسی مجدد به آنها تا مدت‌های نسبتاً طولانی برای افراد وجود دارد. (کردی، ۱۳۸۳) مطبوعات در پوشش اخبار، ویژگی خاصی دارند؛ آنها نه مانند کتاب با تأخیر مواجه می‌شوند و نه مثل رادیو و تلویزیون با شتاب‌زدگی همراه هستند. به همین دلیل روزنامه‌ها، امکان می‌یابند که به نحوی شایسته به بررسی و تحلیل و تفسیر وقایع و مسائل اجتماعی بپردازند. در مجموع، روزنامه‌ها با استفاده از زمان کافی در مرحله تهیه و انتشار، می‌توانند جوانب مختلف وقایع را بررسی و نارسایی‌های خبری را با استفاده از اطلاعات آرشیوی تحلیل و تفسیر کنند. (قاسمی، ۱۳۸۶) بخش ورزشی روزنامه‌های سراسری نیز به خاطر علاقه روزافزون مردم به ورزش دارای اهمیت خاصی است؛ به طوری که کشورهای توسعه یافته به طور مرتب به صفحات ورزشی روزنامه‌های خود می‌افزایند و دلیل این کار علاقه مردم به ورزش می‌باشد. (اندروس، ۱۳۸۹) امروزه، بخش ورزشی روزنامه‌های عمومی، نقش مؤثری در بازار فروش آنها دارد، زیرا برخی کارشناسان اعتقاد دارند که اگر حجم مطالب ورزشی نشریه بالا باشد، در جمع نشریات عامه‌پسند طبقه‌بندی می‌شود. (همان) پس رسانه‌های جمعی نقش مهمی در توسعه ورزش دارند (قاسمی، ۱۳۸۹) و باید به تمام محورهای توسعه ورزش کشور توجه داشته باشند. در پژوهش‌های متفاوتی، محورهای توسعه ورزش کشور را در قالب توسعه چهار سطح ورزش کشور، ورزش معلولین، ورزش بانوان (قاسمی، ۱۳۸۶)، انواع رشته‌های ورزشی، نوع لیگ‌های کشور، ورزش مناطق جغرافیایی، رده‌های سنی و تصاویر انواع رشته ورزشی (صادقی مقدم، ۱۳۸۹) بیان کرده‌اند. همچنین، تجارب مختلف نشان می‌دهد که مطبوعات نقش مهمی در توسعه برخی رشته‌های ورزشی داشته‌اند؛ (قاسمی، ۱۳۸۶) به طوری که مهمترین نقش در همگانی شدن ورزش بیسبال در ژاپن را مطبوعات ایفا کردند. آنها درگسترش صفحات ورزشی به رقابت پرداختند؛ چنان که پوشش ورزش با جنبش بزرگی شکل گرفت. این مسئله، نه تنها بر روی بیسبال، بلکه در رشته‌هایی چون شنا و دوو میدانی نیز تأثیر داشت. (هوم، ۲۰۰۵)

با توجه به نظرات متعدد و متفاوت درباره کارکردها و نقش روزنامه‌ها و بررسی منابع تحقیق که حاکی از آن است تا کنون تحقیقی در خصوص تحلیل محتوای مطالب بخش ورزشی روزنامه‌های سراسری کشور (روزنامه‌های غیرورزشی) انجام نشده است، این پژوهش به تحلیل محتوای بخش ورزشی روزنامه‌های سراسری پرشمارگان همشهری، ایران، جام جم، اطلاعات، آفرینش، جمهوری اسلامی، جوان، اعتماد، ابرار و رسالت با تأکید بر مؤلفه‌های ورزش کشور، لیگ‌های ورزشی، جنسیت، ورزش معلولین، انواع رشته‌های ورزشی، مناطق جغرافیایی و رده‌های سنی در سال ۱۳۹۱ پرداخت.

روش‌شناسی پژوهش

روش تحقیق حاضر از نوع توصیفی بوده که به صورت تحلیل محتوا انجام شده است. داده‌ها به روش اسنادی و کتابخانه‌ای جمع‌آوری شده، و از نظر رویکرد زمانی، گذشته‌نگر می‌باشد.

جامعه آماری این پژوهش، آرشیو سال ۱۳۹۱ ده روزنامه سراسری پرشمارگان کشور بودند که در کنار پرشمارگان بودن، بیشتر از دیگر روزنامه‌های کشور توسط کاربران اینترنتی استفاده می‌شدند. با استفاده از سایت الکسا^۱، رتبه روزنامه‌ها در بین کل سایت‌های کشور را نسبت به تعداد مراجعات توسط کاربران اینترنتی مشخص شد.

برای نمونه‌گیری، از روش چندمرحله‌ای تصادفی استفاده شد؛ به این صورت که از هر چهار فصل سال، ۲ ماه به طور تصادفی انتخاب شد و از هر ماه ۳ هفته و از هر هفته ۳ روز که مجموع روزنامه‌ها برای هر هفته ۳۰ شماره و برای هر ماه ۹۰ شماره انتخاب شد. همچنین، در نیمه اول سال روزنامه‌های منتشر شده در روزهای فرد و نیمه دوم سال روزنامه‌های منتشر شده در روزهای زوج انتخاب شد. در مجموع، از حدود جامعه ۲۹۰۰ شمارگان، تعداد ۷۲۰ روزنامه انتخاب شد.

برای تحلیل محتوا از تحلیل محتوای کمی، استفاده شده است و برای جمع‌آوری داده‌ها از برگه کدگذاری که با توجه به دستورالعمل کدگذاری و واحدهای تحلیل (متغیر) توسط محقق ساخته شد، استفاده گردید. برای تعیین ضریب پایایی از آزمون اسکات استفاده شد. ضریب قابلیت اعتماد برای متغیرهای «رشته‌های ورزشی» و «تصاویر ورزشی» و «رده‌های سنی» محاسبه شده که به ترتیب مقدارهای ۸۹، ۸۷/۱ و ۹۱/۵ از فرمول اسکات استخراج گردید. برای تعیین اعتبار متغیرها و مقوله‌های انتخابی در جهت مطابقت با اهداف تحقیق، برگه کدگذاری در میان تعدادی از استادان مدیریت ورزشی و کارشناسان تحلیل محتوا توزیع و روایی مقوله‌ها نیز تأیید شد.

داده‌ها با استفاده نرم افزار SPSS²⁰ تجزیه و تحلیل شد که از شاخصه‌های آمار توصیفی برای خلاصه کردن و نمایش داده‌ها و از آزمون آماری غیرپارامتریک کای اسکوتر که برای متغیرهای سطح اسمی و ترتیبی است، استفاده شد.

^۱ - Alexa - الکسا یک وب سایت معتبر بین‌المللی و ارزیاب وب سایت‌های اینترنتی است که جایگاه آنها را در اینترنت طبق اطلاعات موجود ارزیابی می‌کند.

یافته‌های پژوهش

طبق اطلاعات استخراج شده از مجموع هشت هزار و هفتصد و هفتاد و هشت خبر بررسی شده، از بین چهار سطح ورزش کشور، سهم ورزش حرفه‌ای به عنوان پرخبرترین سطح ورزش کشور ۴۰/۸ درصد از کل خبرها، سهم ورزش قهرمانی ۳۶/۳ درصد از کل خبرها، سهم ورزش تربیتی ۰/۸ درصد از کل خبرها و سهم ورزش همگانی ۰/۸ درصد از کل خبرها را به خود اختصاص داد. همچنین، ۴/۳ درصد از کل خبرها به صورت ترکیبی از هر چهار سطح ورزش و ۱۷/۲۰ درصد از کل خبرها بدون تأکید به سطح‌های ورزش خاص بود. در بیش از ۷۰۳۵ خبر، معادل ۸۰/۱ درصد از کل اخبار، مطالب مرتبط با لیگ‌های رشته‌های ورزشی درج شد. همچنین، در ۱۹/۹ درصد از اخبار، اشاره‌ای به لیگ‌های ورزشی دیده نشد. از میان این خبرها، بیشترین اخبار مرتبط با لیگ‌های برتر ورزشی با ۲۹/۵ درصد و بعد از آن به ترتیب تیم ملی و المپیک با ۱۷/۹ درصد و لیگ‌های خارجی با ۱۶/۴ درصد، رصد شده است. کمترین اخبار مربوط به دسته سوم و دوم به ترتیب با ۱۲ و ۴۵ خبر، معادل ۰/۱ و ۰/۵ درصد، رصد شد و در ۹۱/۴ درصد از اخبار جنسیت برجسته شده است. از میان این خبرها تنها در ۳ خبر، جنسیت موضوع خبر مربوط به بانوان بود، در حالی که در ۸۶/۰۰ درصد از اخبار جنسیت موضوع خبر به صورت مستقیم مربوط به آقایان بود. همچنین، در ۲ درصد اخبار به هر دو گروه جنسیتی اشاره داشته‌اند. در ۹ درصد از اخبار، اشاره‌ای به جنسیت نشده است و تنها در ۲۹۱ خبر معادل ۳/۳ درصد از کل خبرها، در مورد ورزش معلولان خبر درج شده است. در ۹۷/۷ درصد از اخبار (۵ هزار و ۲۹ خبر) با محوریت یک رشته ورزشی تحریر و منتشر شده است. همچنین، در ۶/۱ درصد از اخبار معادل ۳۵۱ خبر، نامی از رشته‌های ورزشی برده نشده است. از میان خبرهایی که به رشته‌های ورزشی پرداخته‌اند، بیشترین اخبار مربوط به ورزش فوتبال با بیش از نیمی از فراوانی کل یعنی ۶۰/۵ درصد (۵۳۱۳ خبر)، و کمترین اخبار منتشر شده نیز مربوط به ورزش هندبال با تنها ۱۸ خبر معادل ۰/۲ درصد اخبار رصد شد. ورزش کشتی نیز به عنوان پر مدال آورترین ورزش کشور، ۶۰۶ خبر معادل ۹/۶ درصد کل خبرها رصد شده است، که در بین رشته‌های ورزشی بعد از رشته فوتبال در رتبه دوم قرار دارد. همچنین لازم به ذکر است، سایر رشته‌های ورزشی که فراوانی اخبار آنها برابر با ۴۳۵ خبر بوده، در مجموع، ۵/۰۰ درصد از کل اخبار را به خود اختصاص داده‌اند. ۵۸ درصد مربوط به اخبار داخلی و

سراسری کشور بود که در میان این خبرها به ترتیب محل رویداد بیشتر خبرها ملی، شهری و استانی بوده است. همچنین ۴۰/۱ درصد اخبار منتشر شده محل رویداد آنها سایر کشورها بود.

از میان کل خبرهای منتشر شده در بازه زمانی مورد بررسی در ۸۲/۰۰ درصد، رده سنی در موضوع خبر قید شده است. از میان این خبرها بیشترین اشاره به گروه سنی بزرگسالان با ۷۴/۸ درصد اخبار اشاره شده است. کمترین رده سنی در موضوع اخبار مربوط به پیشکسوتان تنها با ۰/۰۱ درصد دیده شد. همچنین، در مجموع در ۱۸/۰۰ درصد کل خبرها، به هیچ رده سنی اشاره نشده و در ۱/۷ درصد به بیش از یک رده سنی اشاره شده است.

۲۴۹۰ تصویر معادل ۶۵/۷۸ درصد از کل تصاویر به عنوان بیشترین تصاویر چاپ شده برای رشته ورزشی فوتبال بوده است و رشته ورزشی کشتی به عنوان دومین رشته ورزشی پر تصویر، ۲۷۳ تصویر معادل ۷/۲۱ درصد از کل تصاویر را به خود اختصاص داده است و از رشته‌های ورزشی جودو و کاراته به عنوان کم تصویرترین رشته‌های ورزشی به ترتیب ۹ و ۲۱ تصویر چاپ شده است. همچنین، ۱۱۵ تصویر، معادل ۳/۳۰ درصد از کل تصاویر از سایر رشته‌های ورزشی و ۲۳۴ تصویر، معادل ۶/۱۹ درصد از تصاویر بدون تأکید به رشته منتشر شده است.

جدول ۱: بررسی نتایج آزمون تی تک نمونه مقوله‌های پژوهش

شاخص‌ها	آماره	کای اسکوئر (X ²)	درجه آزادی (df)	سطح معنی داری (Sig)
موفه‌های ورزش	۸۵۷۷	۵	۰/۰۰۱*	
لیگ‌های ورزشی	۸۶۸۷	۹	۰/۰۰۱*	
جنسیت مطرح	۱۷۴۹۵	۳	۰/۰۰۱*	
ورزش معلولین	۷۶۵۲	۱	۰/۰۰۱*	
رشته‌های ورزشی	۷۱۲۵۹	۲۳	۰/۰۰۱*	
مناطق جغرافیایی	۸۸۱۵	۳	۰/۰۰۱*	
رده‌های سنی	۳۲۸۶۳	۸	۰/۰۰۱*	
تصاویر ورزشی	۷۳۱۸۹	۲۲	۰/۰۰۱*	

* در سطح $P \leq 0/05$ تفاوت معنی دار است.

بر اساس جدول ۱، نتایج آزمون "کای اسکوتر" نشان داد، بین واحدهای تحلیل کلیه مقوله‌های پژوهش (با سطح معنی داری $(P \leq 0/001)$)، در بخش ورزشی روزنامه‌های سراسری پرشمارگان تفاوت معنی دار وجود دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

مؤلفه‌های ورزش کشور

بر اساس تقسیم‌بندی نظام جامع توسعه ورزش کشور، ورزش به چهار مؤلفه اصلی تربیتی، همگانی-تفریحی، قهرمانی و حرفه‌ای تقسیم می‌شود. به اعتقاد عده‌ای از محققان، کارشناسان و صاحب‌نظران، یکی از ابعاد ورزش که در کشور ما مورد غفلت قرار گرفته، ورزش تربیتی است. (دادار، ۱۳۸۸) هدف از ورزش تربیتی، آموزش عملی و علمی ورزش به دانش‌آموزان و دانشجویان است تا آنها بتوانند روش‌ها و مهارت‌های لازم برای بهسازی، بدنسازی و طول عمر را یاد بگیرند و گسترش دهنده تفکر، نوآوری و ابتکار عمل باشند. (تانگ^۱، ۲۰۱۱) توجه به این نکته ضروری است که ورزش مدارس و دانشگاه‌ها می‌تواند زمینه بسیار مناسبی برای نهادینه کردن ورزش در جامعه باشد، زیرا امروزه ثابت شده است فضای آموزشی که درس تربیت بدنی و نهایتاً معلم ورزش ایجاد می‌کند، می‌تواند بهتر و مهم‌تر از سایر دروس در کشف و شکوفایی استعدادها، تربیتی مفید واقع شود. (رضوی، ۱۳۹۱) نتایج این پژوهش حاکی از آن است که توجه به ورزش تربیتی یعنی ورزش مدارس و دانشگاه‌ها کمتر از یک درصد حدود ۰/۸ درصد می‌باشد که با نتایج پژوهش‌های قاسمی (۱۳۸۹)، زرکی و همکاران (۱۳۹۰)، علیزاده (۱۳۸۹)، کردی (۱۳۸۳)، بارفروش (۱۳۸۱) و هوم (۲۰۰۵) همخوانی دارد و همگی نشان دهنده سهم اندک ورزش تربیتی در بین رسانه‌های جمعی می‌باشند. از سوی دیگر، نتایج پژوهش‌های تپه رشی (۱۳۸۹) و پیتز و پدرسون^۲ (۲۰۰۵)، نشان می‌دهد که بیشتر مقاله‌های پژوهشی در حوزه ورزش تربیتی است. این نتایج متفاوت حاکی از آن است که با وجود اینکه پژوهش‌ها و مطالعات فراوانی در حوزه ورزش تربیتی انجام می‌شود، روزنامه‌های سراسری در محتوای پیام‌های خود به آنها توجه لازم را ندارند؛ این در حالی است که برای شناسایی قهرمانان آینده و ایجاد فرهنگ ورزش همگانی و توجه به سلامت از طریق تربیت بدنی باید از ورزش تربیتی شروع کرد.

^۱- Tang

^۲- Pitts & Pedersen

(قاسمی، ۱۳۸۹) با توجه به نقش‌های مثبتی که ورزش تربیتی می‌تواند در صورت گسترش و رواج آن در جامعه داشته باشد، متأسفانه نتایج تحقیقات در کشور حاکی از آن است که در مطبوعات کمتر و یا اصلاً به آن پرداخته نشده است.

تحقیقات مختلف گسترش ورزش همگانی را برای سلامت جامعه و پیشرفت ورزش قهرمانی ضروری دانسته‌اند. (غفوری و همکاران، ۱۳۸۲) ورزش همگانی به واسطه افزایش سلامت و نشاط در جامعه، سبب کاهش هزینه‌های درمانی و بهداشتی می‌شود و بهره‌وری نیروی کار جامعه را بالا می‌برد و از این راه به توسعه همه‌جانبه آن کمک می‌کند. ویژگی‌هایی مانند مشارکت گسترده، گروهی بودن، آزادانه و انتخابی بودن، کم هزینه بودن، کم اهمیت بودن رقابت برد و باخت، محدود نبودن به سن، جنس، نژاد، مکان و بانشاط و شاد بودن، همگی توصیف‌کننده خصوصیات مختلف ورزش همگانی هستند. (اسمیت^۱ و همکاران، ۱۹۹۸) امروزه اغلب کشورهای پیشرفته جهان در برنامه‌ریزی برای سازمان‌دهی به ورزش همگانی کشور خود با دیگر کشورها رقابت می‌کنند و همواره در حال ارائه برنامه‌های خلاق برای رشد این ورزش هستند؛ (ظریفی و داودی، ۱۳۹۱) به طوری که در پژوهشی نشان داده‌اند در کشور دانمارک گرایش مردم به ورزش همگانی، از ورزش قهرمانی بیشتر است. (کولت^۲، ۲۰۰۴) در کشور انگلستان نیز بر اساس گزارش شورای ورزش‌های همگانی در ۲۵ سال گذشته روند شرکت در ورزش‌های خاص و قهرمانی تغییر یافته است و تمایل به شرکت در فعالیت‌های کمتر رقابتی و تفریحی بیشتر شده است. امروزه انگیزه مردم دنیا از شرکت در فعالیت‌های ورزشی، دستیابی به درجات بالا و به شعار المپیک (سریع‌تر، قوی‌تر و بالاتر) نیست، بلکه سلامتی، تندرستی و نشاط، برقراری روابط اجتماعی سالم و دوری جستن از بیماری هاست. (ظریفی و داودی، ۱۳۹۱) با این حال، نتایج بررسی‌های امیری و همکاران (۱۳۹۱)، علیزاده (۱۳۸۹)، تپه رشی (۱۳۸۹)، قاسمی (۱۳۸۹)، صدیقی (۱۳۸۸)، وارنینگ (۲۰۰۹)، بارفروش (۱۳۸۷)، رضایی (۱۳۸۵)، فینالی و همکاران (۲۰۰۴) و قاسمی و همکاران (۱۳۹۱) نشان دهنده کم‌توجهی به ورزش همگانی و تفریحی در رسانه‌ها و صحبت‌های مسئولین است که با یافته‌های پژوهش حاضر همخوانی دارد. پژوهش‌ها نشان می‌دهند که توجه بخش ورزشی روزنامه‌های سراسری کشور به ورزش همگانی کمتر از یک درصد می‌باشد که این روند، برخلاف جهت نقش مطبوعات در توسعه ورزش است. شاید بتوان عواملی چون: فقدان شناخت کافی ارباب جراید ورزشی از تعریف ورزش همگانی و اهمیت آن، فقدان تأکید

---

¹ - Smith

² - Kolt

مسئولین در مصاحبه‌ها و تجاری نبودن رویدادهای آن را از دلایل این کم‌توجهی دانست. البته برای توسعه ورزش همگانی در پژوهش‌های متفاوت پیشنهاداتی نیز ارائه شده است، از قبیل تبلیغ و تشویق بیشتر مردم و دریافت نظرهای آنان برای بهتر اجرا شدن همگانی کردن ورزش (مرکز تحقیقات صدا و سیما، ۱۳۷۵)، تقویت فرهنگ ورزش همگانی، افزایش و مشارکت همکاری فعال دیگر سازمان‌ها و نهادها (غفرانی و همکاران، ۱۳۸۸)، استفاده از رسانه‌های جمعی و ملی (آفرینش خاکی، ۱۳۸۴)، توسعه و ترویج فرهنگ ورزش همگانی با همکاری همه‌جانبه جامعه رسانه‌های ملی و مطبوعات (ظریفی و داودی، ۱۳۹۱). همچنین، جوادی پور (۱۳۹۰) در پژوهشی که به بررسی وضعیت ورزش همگانی در کشورهای استرالیا، آلمان، ژاپن، مالزی، فنلاند و دانمارک می‌پردازد، نشان می‌دهد از جمله عوامل اصلی توسعه ورزش همگانی در این کشورها فرهنگ سازی برای توسعه ورزش همگانی می‌باشد. از این رو، جوادی پور و سمیع‌نیا (۱۳۹۲) در پژوهشی با عنوان "ورزش همگانی در ایران و تدوین چشم‌انداز، استراتژی و برنامه‌های آینده"، شش راهبرد را برای گسترش ورزش‌های همگانی در کشور بیان کردند که راهبرد سوم آن، ترویج فرهنگ ورزش و تحرک و سلامتی در جامعه بود و از جمله سیاست‌های آن، همکاری با رسانه‌های جمعی برای ارتقای آگاهی جامعه نسبت به ورزش همگانی می‌باشد. با توجه به نتایج تحقیقات انجام شده، روزنامه‌های سراسری پرشمارگان باید نگاهی نو به ورزش همگانی داشته باشند، زیرا افراد استفاده کننده از آنها عموم مردم می‌باشند و روزنامه‌ها می‌تواند با توجه به اهداف و برنامه‌ریزی‌های خود نقش به‌سزایی در توسعه و پیشرفت فرهنگ ورزش به خصوص ورزش همگانی داشته باشد.

ورزش قهرمانی عبارت است از: ورزش‌هایی رقابتی و سازمان یافته که با توجه به قوانین و مقررات خاص برای ارتقای رکوردهای ورزشی و کسب رتبه یا مدال انجام می‌شود. نقش مشارکت اجتماعی در ورزش قهرمانی بسیار مهم و گسترده است که اگر به‌نحو مطلوبی سازمان‌دهی شود باعث توسعه فرهنگ ورزش قهرمانی و شکوفایی آن می‌شود. (هنری و همکاران، ۱۳۹۱) نتایج به دست آمده از پژوهش‌ها نشان می‌دهد حدود ۳۶/۳ درصد از محتوای بخش ورزشی روزنامه‌های سراسری به ورزش قهرمانی اختصاص دارد که این روشن می‌سازد که روزنامه‌ها به ورزش قهرمانی نسبت به دو مؤلفه قبلی توجه بیشتری دارند. همچنین، نتایج تحقیقات صدیقی (۱۳۸۸)، بارفروش (۱۳۸۶)، هوم (۲۰۰۵)، رضایی (۱۳۸۵) و افچنگی (۱۳۸۱) نیز بر تأکید بیشتر رسانه‌های جمعی بر ورزش قهرمانی حکایت دارد، اما نتایج بررسی مطبوعات علمی-پژوهشی بر ورزش تربیتی و سپس حرفه‌ای و قهرمانی تأکید دارد. (تپه رشی، ۱۳۸۹؛ پیترز و پدرسون، ۲۰۰۵) باید

گفت توجه بیشتر به ورزش قهرمانی نسبت به دو مؤلفه قبلی، از یک سو به ماهیت مدال‌آوری، نمایشی و پرمخاطب بودن آن و از سوی دیگر، به اقبال مسئولین ورزشی به این نوع ورزش - طبق آمار به دست آمده - به عنوان یکی از دغدغه‌های مدیریتی آنها باز می‌گردد. (امیری و همکاران، ۱۳۹۱) البته، یکی دیگر از دلایل احتمالی این توجه می‌تواند مصادف بودن برگزاری رویداد بزرگ المپیک و پارالمپیک در محدوده زمانی پژوهش حاضر (۱۳۹۱) باشد. هنری و همکاران (۱۳۹۱) در پژوهشی بیان می‌کنند که رسانه‌های ورزشی باید نگاهی نو به مقوله ورزش قهرمانی داشته باشند تا بتوانند به وظیفه خود در راه اعتلای ورزش کشور ایفا نمایند؛ چرا که توسعه فرهنگ ورزش قهرمانی با همکاری همه‌جانبه جامعه رسانه‌ای و ورزشی و علم به ورزش قهرمانی صورت می‌پذیرد. (هنری و همکاران، ۱۳۹۱) بنابراین، با این رویکرد و دیدگاه، رسانه‌های ورزشی نمی‌توانند نقش فرهنگ‌سازی خود را در قبال توسعه ورزش قهرمانی به درستی اعمال کنند، مگر اینکه نگرش مسئولان ورزشی و رسانه‌ای به ورزش قهرمانی تغییر یابد و آن را فراتر از منافع شخصی و گروهی ببینند و در این راستا ورزش را به عنوان یک اصل بپذیرند. (هنری و همکاران، ۱۳۹۱)

پیشرفت و کامیابی ورزش حرفه‌ای در سده بیستم تا اندازه زیادی به نقش رسانه‌ها گره خورده است و رسانه‌ها هم در مورد ترویج و هم در سرمایه‌گذاری ورزش حرفه‌ای ایفای نقش کرده‌اند. (احسانی و همکاران، ۱۳۸۸) بنا بر نتایج به دست آمده از این پژوهش، میزان توجه بخش ورزشی روزنامه‌های سراسری به ورزش حرفه‌ای در بین چهار سطح ورزش کشور حدود ۴۰/۸ درصد می‌باشد که دلیل آن حضور بیش از حد فوتبال در اخبار ورزشی روزنامه‌هاست. این نتایج در بررسی‌های امیری و همکاران (۱۳۹۱)، علیزاده (۱۳۸۹)، صدیقی (۱۳۸۸)، بارفروش (۱۳۸۳، ۱۳۸۶، ۱۳۸۱)، هوم (۲۰۰۵)، رضایی (۱۳۸۵) و افچنگی (۱۳۸۱) نیز تأیید شده است. همچنین، بررسی‌ها نشان داده که ۴/۱ درصد، از کل اخبار به صورت ترکیبی از هر چهار مؤلفه و ۱۷/۲ درصد از کل اخبار بدون تأکید بر مؤلفه است.

لیگ‌های ورزشی

نتایج نشان می‌دهد که بین سهم لیگ‌های ورزشی در بخش ورزشی روزنامه‌های سراسری پرشمارگان تفاوت وجود دارد؛ بدین صورت که بیشترین فراوانی مربوط به اخبار مرتبط با لیگ‌های برتر ورزشی با ۲۹/۵ درصد و بعد از آن به ترتیب تیم ملی و المپیک با ۱۷/۹ درصد، لیگ‌های خارجی با ۱۶/۴ درصد و لیگ باشگاه‌های آسیا ۹۹۰ خبر (معادل ۱۱/۳ درصد) کل اخبار رصد شده و کمترین اخبار مربوط به دسته سوم و دوم به ترتیب با ۱۲ و ۴۵ خبر، معادل ۰/۱ و ۰/۵ درصد کل اخبار رصد شده است. لیگ جام

آزادگان و جام حذفی در کشور بعد از لیگ برتر مهم‌ترین لیگ فوتبال در کشور هستند که جمعاً ۲/۳ درصد از کل اخبار را به خود اختصاص داده‌اند. نتایج به دست آمده حاکی از این می‌باشد که روزنامه‌های سراسری نیز مانند روزنامه‌های ورزشی بیشتر توجه خود را به لیگ برتر فوتبال معطوف داشته و دیگر لیگ‌ها مورد بی‌توجهی قرار گرفته است - یکی از دلایل آن می‌تواند این باشد که بازی‌های لیگ برتر به طور پیوسته در تمام طول سال برگزار می‌شود.

یکی دیگر از لیگ‌های مهم در کشور بازی‌های قهرمانی کشور است. بازی‌های قهرمانی کشور که زمینه ساز بازی‌های بین‌المللی است نیز مورد کم توجهی روزنامه‌های قرار گرفته است. لیگ قهرمانی کشور با توجه به تأثیری که می‌تواند در ورزش کشور داشته باشد، در مقایسه با لیگ‌های خارجی که ۱۶/۴ درصد از اخبار را به خود اختصاص داده، فقط ۱/۳ درصد اخبار رصد شده را به خود اختصاص داده است که نشان دهنده کم توجهی روزنامه‌ها به مسابقات قهرمانی کشور نسبت به لیگ‌های خارجی - آن هم بیشتر در مورد لیگ فوتبال کشورهای خارجی - می‌باشد.

نتایج تحقیق حاضر با نتایج بررسی و مقایسه ساختار و محتوای اخبار ورزشی خبرگزاری‌های ایرنا، ایسنا، فارس و مهر در سال ۱۳۸۸ که نشان داد بیشترین فراوانی مربوط به اخبار مرتبط با لیگ‌های برتر ورزشی با ۵۹/۶ درصد و کمترین اخبار مربوط به دسته دوم و سوم به ترتیب با ۵ و ۳ خبر و کمتر از ۱/۱ درصد بوده است، همخوانی دارد. (صادقی مقدم، ۱۳۸۹) همچنین، بارفروش (۱۳۸۹ و ۱۳۸۸) در گزارش خود از تحلیل محتوای نشریات ورزشی بیان می‌کند که لیگ برتر ایران، حجم زیادی از موضوع مطالب نشریات ورزشی را به خود اختصاص داده است.

شاید از دلایل این همخوانی در خصوص توجه به لیگ برتر بتوان به جذابیت بازی‌های لیگ برتر، برگزاری آنها به طور پیوسته در طول سال و اقتصادی بودن این بازی‌ها اشاره کرد. همچنین، یکی از دلایل حجم زیاد اخبار مربوط به تیم ملی و المپیک در پژوهش حاضر می‌تواند مصادف بودن برگزاری رویداد بزرگ المپیک و پارالمپیک در محدوده زمانی پژوهش حاضر باشد.

بنابراین لازم است تا روزنامه‌های سراسری علاوه بر لیگ برتر به سایر رقابت‌های کشور همچون جام آزادگان، دوم و... نیز توجه بیشتری کنند و نسبت به انعکاس مطلوب تر اخبار این رقابت‌ها اقدام کنند.

جنسیت

زنان در هر جامعه ای قشر عظیمی را تشکیل می دهند که بار اصلی تربیت و تشکیل خانواده و تداوم زندگی خانوادگی به آنها بستگی زیادی دارد. بنابراین، اگر زنان جامعه ای از نظر جسمی و در نتیجه روحی در شرایط مناسبی نباشند، اثر آن را در خانواده و جامعه می توان دید. (آقاجانی، ۱۳۷۵) با این حال، نتایج نشان دهنده سهمی کمتر از ۳ درصد برای ورزش بانوان در این تحقیق است، در صورتی که سهم ورزش مردان ۸۶ درصد است و ۲/۵ درصد اخبار، به هر دو جنسیت و ۸/۶ درصد اخبار بدون تأکید بر جنسیت ارائه شده اند. نتایج این بخش با تحقیقات پلایمر (۲۰۰۵)، بارفروش (۱۳۸۶)، تجاری و همکاران (۱۳۸۵)، قاسمی (۱۳۸۸)، فرزالیپور و همکاران (۲۰۱۲)، کیان و کلاویو (۲۰۱۱) و کمیل و اوگاز (۲۰۱۰)، همخوانی دارد. همچنین، مهدویان مشهدی (۱۳۸۷) در پژوهشی دریافت که رسانه های گروهی نقش بالقوه زیادی در ورزش بانوان دارند و به دلایلی این نقش خود را به درستی ایفا نمی کنند و بین وضعیت موجود و مطلوب رسانه های گروهی در ورزش بانوان تفاوت معناداری وجود دارد. همچنین، در یک بررسی روی ۸۰ روزنامه از ۲۲ کشور جهان معلوم شد زنان ورزشکار تنها موضوع ۹ درصد از مطالب روزنامه ها می باشند. (تافت، ۲۰۱۱) آقاپور و زارع پور (۱۳۹۱) در فراتحلیل مطالعات ورزش و رسانه نشان می دهند که از دیدگاه کارشناسان، زمان صرف شده مطبوعات ورزشی، رادیو و تلویزیون برای ورزش بانوان ۱/۱ درصد است. سازمان ورزشی زنان انگلستان (۲۰۰۶) نیز بیان داشته که پوشش رسانه ای نامتعادل از ورزش بانوان معضلی است که کشورهای غربی نیز دچار آن هستند و پوشش رسانه ای ورزشکاران زن در مقابل مردان بسیار کم است و رسانه ها اغلب مرد-محورند. نتیجه تحقیق ونبرگ (۲۰۱۱) نشان داد که هر چند با گذشت زمان نشریات بیشتر از قبل به زنان توجه می کنند، اما تمرکز آنها بر جاذبه های جنسی زنان ورزشکار بیش از توانایی و مهارت های ورزشی آنهاست و در واقع، از این امر به عنوان امتیازی برای ارتقای درآمدهای تجاری و توسعه بازاریابی خود بهره می گیرند. شاید از دلایل کم توجهی به ورزش بانوان در رسانه های جمعی به حضور کمرنگ بانوان در صحنه های ورزشی و بی توجهی روزنامه ها در انعکاس رویدادهای ورزش بانوان بازگردد. (احسانی و همکاران ۱۳۸۸) رضایی (۱۳۸۵) نیز در تحقیقی با عنوان "تحلیل محتوای روزنامه های ورزشی" دریافت که نوع و مقدار پوشش رسانه ای در برگیرنده زنان ورزشکار با شرایط حجم فعالیت و پوشش آن ها ارتباط دارد. همچنین وینست و همکاران (۲۰۰۲) نیز سطح اهمیت مسابقات را به عنوان عاملی اثر گذار بر پوشش خبری ورزش بانوان مطرح کردند؛ به طوری که دریافتند زنان ورزشکار وقتی در مسابقات مهم و معتبری چون المپیک شرکت می کنند، حجم مطالب و عکس های

اختصاص یافته به آنها از دیگر مسابقات بیشتر می شود. همچنین زندگی (۱۳۸۳) در پژوهشی دریافت که کم توجهی به ورزش زنان موجب بی رونقی آن شده است. کارشناسان دلایل مختلفی را مثل سطح نازل ورزش در بسیاری از رشته ها، عدم فرهنگ سازی برای ورزش زنان و عدم حمایت ارگان های ذی صلاح از ورزش قهرمانی زنان اعلام کرده اند. ولی با توجه به اینکه رسانه های گروهی نقش زیادی در فعال تر کردن ورزش همگانی، تربیتی، قهرمانی و حرفه ای ورزش بانوان دارند و باتوجه به وضعیت ضعیف حاضر، ورزش زنان برای خروج از این وضعیت و ارتقای جایگاه رسانه ای، ناگزیر از بازنگری در برنامه ها و اتخاذ راهکارها و راهبردهایی در جهت ایجاد تعامل هرچه بیشتر با رسانه هاست. رسانه های ورزشی باید بازنگری اساسی در برنامه های خود داشته باشند تا بتوانند از این جایگاه خود استفاده کنند و به اعتلای ورزش بانوان کمک نمایند.

ورزش معلولان

سازمان بهداشت جهانی در سال ۱۹۸۲، آمار افراد معلول جامعه را ۱۰ درصد جمعیت جهان اعلام کرد. از طرفی، طبق اعلام بانک جهانی، حدود ۶۰۰ میلیون فرد معلول در دنیا وجود دارد که ۱۰ درصد جمعیت جامعه جهانی می باشد؛ از این تعداد، ۸۰ درصد در جوامع در حال توسعه زندگی می کنند که اگر خانواده های معلولان را هم حساب کنیم، حداقل ۲۵ درصد مردم جهان به طور مستقیم تحت تأثیر حاشیه های معلولیت قرار می گیرند. (اردستانی، ۱۳۹۰) با این حال از جمله عرصه هایی که در جامعه ما کمتر مورد توجه قرار گرفته است، ورزش جانبازان و معلولین است که علی رغم آنکه بیشتر از سایر رشته های ورزشی حائز مدال و نشان گردیده است، ولی آن چنان که بایسته و شایسته است در جامعه مورد توجه قرار نگرفتند؛ به طوری که از میان هشت هزار و هفتصد و هفتاد و هشت خبر رصد شده در پژوهش حاضر، تنها در ۳/۳ درصد از کل خبرها، در مورد ورزش معلولان خبر درج شده است که نشانگر سهم بسیار اندک ورزش معلولین از اخبار ورزشی روزنامه های پرشمارگان سراسری کشور می باشد- به خصوص با توجه به مصادف بودن رویداد بزرگ پارالمپیک با محدوده زمانی تحقیق حاضر. (۱۳۹۱) تحقیق قلی زاده و همکاران (۱۳۹۰) با عنوان "تحلیل محتوای مطبوعات ورزشی با رویکردی بر ورزش همگانی، جانبازان و معلولین در بهار ۱۳۸۹" نشان می دهد میزان توجه به ورزش جانبازان و معلولین تنها ۰/۲۲ درصد بوده است. این در حالی است که شریفی مقدم و همکاران (۱۳۹۰)، در تحقیقی با عنوان "ارزیابی نگرش معلولان و جانبازان نسبت به نقش رسانه ها و سازمان های ورزشی در جهت توسعه ورزش همگانی معلولان و جانبازان"،

نشان دادند که رسانه های جمعی (تلویزیون، رادیو، نشریات) می توانند باعث تغییر نگرش مردم و افزایش آگاهی آن ها نسبت به ورزش معلولین شوند. همچنین، صادقی و همکاران (۱۳۹۰)، در پژوهشی با عنوان "عوامل مؤثر در گرایش جانبازان و معلولان به فعالیت های جسمانی و ورزش"، نشان دادند که آگاهی خانواده ها از منافع ورزش و فعالیت بدنی در تأمین سلامت جسم و روح معلولان دارد، بیشتر از طریق رسانه ها افزایش می یابد.

یکی از هزاران دلیل این بی توجهی این است که این مقوله مورد اهتمام نهادهای مؤثر و تأثیر گذار در جامعه نبوده است. در کنفرانس "همه برای ورزش همگانی" در مبحث ورزش معلولین در سال ۲۰۱۱ در اروپا از کشورها خواسته شد تا بهترین راه کار را برای افزایش شرکت کنندگان معلول در ورزش پیشنهاد دهند، که اولین مورد از بهترین راه کارها، ارتباط، اطلاع رسانی و آگاه سازی بیشتر جامعه بود که توسط ۱۳ کشور ارائه شد. (اردستانی، ۱۳۹۰) همچنین، قاسمی (۱۳۸۷) در رساله دکترای خود نشان داد که مطبوعات ورزشی باید در نوع نگاه خود به ورزش معلولین تغییر ایجاد کنند.

رشته های ورزشی

در خصوص فراوانی خبرها برحسب موضوع ورزشی خبر، یافته ها نشان می دهد که بیشترین اخبار ورزشی مربوط به ورزش فوتبال شامل ۶۰/۵ درصد از اخبار بررسی شده می باشد و در رده بعدی ورزش کشتی قرار دارد که ۶/۹ درصد از اخبار بررسی شده را به خود اختصاص داده است. این آمار با توجه به اینکه کشتی، ورزش اول کشورمان است و همچنین مدال آوری این رشته درصدی بسیار پایین محسوب می شود. در رده سوم و چهارم والیبال و بسکتبال قرار دارند که به ترتیب ۳/۶ و ۳/۱ درصد از اخبار را به خود اختصاص داده اند و رشته های وزنه برداری و تکواندو به عنوان رشته های مدال آور کشورمان به ترتیب سهمی برابر با ۱/۸ و ۱/۴ درصد از اخبار را به خود اختصاص داده اند و در رده هفتم و هشتم قرار دارند که باز هم با توجه به مدال آوری این رشته ها سهمی اندک در بخش ورزشی روزنامه های سراسری دارند. کمترین اخبار ورزشی مربوط به ورزش هندبال شامل ۰/۲ درصد از اخبار بررسی شده می باشد و سایر رشته های قید شده در جدول ۳ هرکدام سهمی کمتر از ۲ درصد دارند به جز فوتسال که سهمی ۲/۸ درصدی را به خود اختصاص داده است. همچنین، ۵/۰۰ درصد اخبار ورزشی مورد بررسی به سایر رشته های قید نشده در جدول ۳ اختصاص دارد و در ۶/۱ درصد از اخبار نامی از رشته های برده نشده است.

یافته ها حاکی از آن است که توجه به ورزش های مدال آور نسبت به ورزش فوتبال بسیار اندک است و در واقع، می توان گفت که مورد بی توجهی روزنامه های سراسری قرار گرفته اند، به خصوص اینکه رشته هایی چون کشتی، تکواندو و وزنه برداری از رشته های افتخار آفرین برای کشورمان در المپیک ۲۰۱۲ بودند و با توجه به اینکه اخبار مربوط به المپیک و پارالمپیک ۲۰۱۲ جزء اخبار بررسی شده در این تحقیق می باشد انتظار می رفت که حجم بیشتری از اخبار روزنامه ها به این رشته ها اختصاص داده می شد.

گزارش تحلیل محتوای نشریات ورزشی ابوالقاسمی و همکاران (۱۳۸۸) که ۴۰۵۶ تیر از مجموع ۹ روزنامه ورزشی را مورد بررسی قرار داده بود نیز نتایج مشابهی نشان داد.

کردی (۱۳۸۳)، در تحقیقی با عنوان "بررسی وضعیت نشریات ورزشی کشور"، نشان داد که ۸۵ درصد مطالب فقط به فوتبال پرداخته و ۱۳ درصد به رشته های غیر فوتبال پرداخته بودند. همچنین، رهنما (۱۳۸۲) به این نتیجه رسید که تقریباً نصف خبرهای پخش شده از اخبار ورزشی سیما مربوط به ورزش فوتبال بوده است. نتایج تحلیل محتوای برنامه های ورزشی شبکه های یک، دو، سه، پنج و خبر تلویزیون ایران هم نشان می دهد که رشته فوتبال با بیشترین مدت زمان نمایش در رتبه اول، ورزش همگانی با تفاوت زیادی در رتبه دوم و رشته ورزشی کشتی در رتبه سوم قرار دارد. (کرمی، ۱۳۸۹)

افچنگی (۱۳۸۱)، در تحقیق خود نشان داد روزنامه های پر شمارگان کشور به طور میانگین ۵۴ درصد از مطالب ورزشی خود را به فوتبال اختصاص داده اند، در حالی که ورزش های دیگر هیچ کدام از میانگین ۷ درصد در روزنامه های مورد بررسی فراتر نرفته اند.

توجه بیش از اندازه به فوتبال و بی توجهی به سایر رشته ها فقط در رسانه های کشورمان موج نمی زند، بلکه تحقیقات نشان می دهد که در رسانه های خارجی نیز این چنین است. کمیل و اوگاز^۱ (۲۰۱۰)، پژوهشی با عنوان "پوشش های ورزشی در روزنامه های ملی ترکیه" انجام دادند. هدف این مطالعه بررسی نحوه انعکاس خبرهای ورزشی در روزنامه های ملی بود. نمونه تحقیق شامل پنج مقاله برتر در روزنامه های ملیت، سبا و تایمز بودند که بیشترین اخبار ورزشی را پوشش می دادند. با بررسی اخبار منتشر شده در این پنج مقاله، معلوم شد فوتبال بیشترین بخش پوششی را به خود اختصاص داده است و به دنبال آن بسکتبال، والیبال و مسابقات فرمول ۱ و ۲ قرار می گرفتند. این تحقیق نشان داد که کمترین پوشش خبری مربوط به

---

¹- Cemil & Oguz

کشتی و وزنه برداری می شد. همچنین تافت^۱ (۲۰۱۱)، در پژوهشی با عنوان "تمرکز بر اخبار ورزشی روزنامه ها" اظهار داشتند ستاره های فوتبال و عملکرد آنها بیشتر صفحات و ستون ها را به خود اختصاص داده اند.

از دلایل توجه بسیار زیاد رسانه ها به ورزش فوتبال ، تجاری بودن و جذابیت زیاد آن در بین مخاطبان است. قطعاً رسانه ها به دنبال اخباری هستند که مردم خواهان آن هستند، اما مدیران رسانه ها باید توجه داشته باشند که رسانه ها نقش فوق العاده ای در برجسته سازی و ترویج بعضی وقایع نسبت به سایر وقایع دارند.

یافته ها نشان می دهد که ورزش دو و میدانی به عنوان ورزش پایه سهمی ۱/۴ درصدی از بخش ورزشی روزنامه های سراسری مورد بررسی را به خود اختصاص داده است که درصدی بسیار پایین محسوب می شود به خصوص اینکه این رشته به دلیل وجود ۲۴ ماده مختلف در بین مردان و ۲۳ ماده در بین زنان، دارای جایگاهی تعیین کننده در المپیک می باشد و با برخورداری از انواع دوهای سرعت، نیمه استقامت، استقامت، ماراتن، امدادی، پرتاب ها، پرش ها، پیاده روی و چندگانه، مدال های فراوانی از رویدادهای المپیک را در خود جای داده است و در المپیک سال ۲۰۱۲ برای نخستین بار برای کشورمان افتخار آفرین بوده است.

دو و میدانی را مادر ورزش ها می نامند، چرا که فعالیت های این رشته (راه رفتن، دویدن، پرش و پرتاب) بخشی از فعالیت های ابتدایی هر انسان بوده و توسعه آن می تواند مقدمه توسعه سایر رشته های ورزشی باشد. (رمضانی نژاد، ۱۳۸۷) بنابراین لازم است تا رسانه ها توجه بیشتری را در خصوص ترویج و توسعه این رشته داشته باشند.

کیهانی (۱۳۸۵)، نشان داد که عدم انعکاس مسابقات دو و میدانی از سوی صدا و سیما و رسانه ها، یکی از عواملی است که سبب شده، بسیاری از باشگاه ها به حضور در لیگ دو و میدانی، علاقه ای نشان ندهند. همچنین، بررسی اخبار خبرگزاری رسمی جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۸۰، نشان می دهد که سهم ورزش دو و میدانی تنها ۵/۲۵ درصد از اخبار می باشد، (سازمان تربیت بدنی، ۱۳۸۲) این در حالی است که شعبانی (۱۳۸۷) در تحقیقی رسانه های گروهی را به عنوان عاملی مهم در توسعه دو و میدانی کشور بر

---

¹- Toft

شمرد و نقش آن را در هموار سازی و بر طرف کردن چالش های پیش روی این رشته مهم تلقی کرده است.

با توجه به اینکه توسعه و ترویج انواع رشته های ورزشی در سراسر کشور نیازمند همکاری همه جانبه رسانه های گروهی شامل رادیو، تلویزیون، مطبوعات و آگهی های تبلیغاتی است T اگر بازی های والیبال، کشتی، دو و میدانی، بوکس، وزنه برداری و غیره هم لحظه به لحظه توسط رسانه ها منعکس می شد، بالطبع این رشته ها هم می توانستند ورزشگاه ها را پر از تماشاگر کنند. اما به نظر می رسد ورزشکاران در رشته های غیرفوتبالی ماه ها و سال ها در رسانه ها جایگاهی ندارند، مگر زمانی که به قهرمانی برسند. بنابراین، رسانه های کشور را باید جهت توجه بیشتر به رشته های مختلف ورزشی ترغیب کرد و آن ها را از توجه بیش از حد به فوتبال به سوی توجه به رشته های پایه و همچنین رشته های مدال آور سوق داد.

مناطق جغرافیایی

یافته ها نشان می دهد، بین مناطق جغرافیایی مطرح در بخش ورزشی روزنامه های سراسری پر شمارگان تفاوت وجود دارد؛ به طوری که از میان هشت هزار و هفتصد و هفتاد و هشت خبر رصد شده، ۶۰ درصد مربوط به اخبار داخلی و سراسری کشور بوده است و ۴۰ درصد اخبار منتشر شده محل رویداد آنها سایر کشورها بوده است و در میان اخبار داخلی به ترتیب محل رویداد بیشتر خبرها ملی (۵۸/۳)، شهری (۰/۹) و استانی (۰/۶)، بوده است که با نتایج گزارش بار فروش (۱۳۶۸، ۱۳۸۸، ۱۳۸۹)، و صادقی مقدم (۱۳۸۹)، همخوانی دارد.

در واقع، یافته ها نشان می دهد که رویدادهای در سطح شهری و استانی مورد بی توجهی روزنامه های سراسری قرار گرفته اند، این در حالی است که ورزش ها به ترتیب از سطح شهری و استانی شروع و به ورزش های ملی و فراملی می رسد که این نکته نشان دهنده اهمیت ورزش های مناطق شهری و استانی می باشد. به بیان دیگر، بی توجهی به ورزش های شهری و استانی، بی توجهی به پایه های ورزش کشور می باشد، چرا که ورزش های شهری و استانی زمینه ساز ورزش های ملی و فراملی است. همچنین، قاسمی و همکاران (۱۳۸۶)، در پژوهشی با عنوان "توسعه ورزش از طریق تلویزیون در ایران"، نشان می دهند که توسعه ورزش بومی و محلی بیشترین اولویت را بعد از ورزش های همگانی، در اولویت بندی مؤلفه های ورزش در وضع مطلوب برای توسعه ورزش از طریق تلویزیون را به خود اختصاص داده بودند. آقاپور و

زارع پور (۱۳۹۱)، نیز در فراتحلیل مطالعات ورزش و رسانه نشان می‌دهند که یکی از نقاط ضعف و عملکردهای منفی رسانه‌ای انعکاس اخبار ورزشی مربوط به پایتخت و فراموشی تیم‌های شهرستانی است. نتایج تمام این پژوهش‌ها نشان‌دهنده اهمیت ورزش‌های مناطق شهری و استانی می‌باشد که با توجه به نتایج این پژوهش و پژوهش‌های دیگر مورد بی‌توجهی قرار گرفته است. بنابراین، لازم است رسانه‌ها در خصوص انعکاس اخبار شهرستان‌ها و استان‌ها توجه بیشتری داشته باشند و حداقل به ورزش‌های سنتی و محلی که در شهرها و استان‌های مختلف برگزار می‌شود و نشان‌دهنده فرهنگ و آداب رسوم آن منطقه است، توجه نمایند که علاوه بر توسعه ورزش همگانی، کارکردهای فرهنگی و اجتماعی نیز در پی دارد.

رده‌های سنی

نتایج نشان می‌دهد، بین رده‌های سنی مطرح در بخش ورزشی روزنامه‌های سراسری پرشمارگان تفاوت وجود دارد؛ بدین صورت که از میان کل خبرهای منتشر شده در بازه زمانی مورد بررسی، بیشترین اشاره به گروه سنی بزرگسالان با $74/8$ درصد اخبار بوده است و کمترین اخبار مربوط به رده سنی پیشکسوتان تنها با $0/01$ درصد دیده شده است؛ این در حالی است که پیشکسوتان ورزشی، سرمایه‌های پنهانی محسوب می‌شوند که به رغم قابلیت‌های بسیار برای نقش‌آفرینی در پیشرفت و ارتقای جایگاه این بخش، مورد بی‌توجهی روزنامه‌های سراسری قرار گرفته‌اند.

رده‌های سنی نونهالان، نوجوانان، جوانان و امید به ترتیب $0/1$ ، $2/2$ ، $2/3$ و $1/00$ درصد از اخبار را به خود اختصاص داده‌اند. همچنین، در مجموع در $18/00$ درصد کل خبرها، به هیچ رده سنی اشاره نشده و در $1/7$ درصد به بیش از یک رده سنی اشاره شده است. در واقع، یافته‌ها نشان می‌دهد که اخبار ورزش بزرگسالان بیشترین سهم از اخبار ورزشی را به خود اختصاص داده است و دیگر رده‌های سنی مورد بی‌توجهی این روزنامه‌ها قرار گرفته‌اند.

در تحلیل محتوای برنامه‌های ورزشی شبکه‌های یک، دو، سه، پنج و خبر تلویزیون ایران که به صورت تمام‌شماری به مدت چهار ماه توسط کرمی (۱۳۸۹)، صورت گرفت، نتایج نشان می‌دهد که بیشترین مدت زمان نمایش به رده سنی بزرگسالان با $86/6$ درصد اختصاص داده شده است. همچنین، صادقی مقدم (۱۳۸۹)، در تحلیل محتوای اخبار ورزشی خبرگزاری‌های ایرنا، ایسنا، فارس و مهر در سال ۱۳۸۸ نشان می‌دهد که از میان کل اخبار منتشر شده در بازه زمانی مورد بررسی، بیشترین اشاره به گروه سنی بزرگسالان با $93/4$ درصد اخبار می‌باشد و کمترین رده سنی در موضوع اخبار مربوط به نونهالان با تنها ۲

خبر و درصدی حدود ۰/۰۴ درصد می باشد. همچنین، در مجموع در ۷۲۴ خبر، معادل ۱۳/۹ درصد کل اخبار، به هیچ رده سنی اشاره نشده است.

با توجه به اینکه رشد و شکوفایی استعداد های ورزشکاران در سنین پایه لازمه موفقیت آنان در سنین بزرگسالی از جمله در رده های قهرمانی است و همچنین با توجه به اینکه تجربه پیشکسوتان چراغ راه آینده است و استفاده ورزشکاران، مسئولان و دست اندرکاران ورزشی از تجارب پیشکسوتان ورزش عامل موفقیت و پیشرفت در فعالیت های آنان است، لازم است تا رسانه ها سهم بیشتری از اخبار ورزشی را به این گروه ها اختصاص دهند.

تصاویر ورزشی

در خصوص توزیع تصاویر برحسب موضوع رشته ورزشی خبرها، یافته ها نشان می دهد که بیشترین تصاویر بخش ورزشی روزنامه های سراسری پر شمارگان مورد بررسی به ورزش فوتبال اختصاص دارد که حدود ۶۵/۷۸ درصد از تصاویر، مطابق با ۲۴۹۰ تصویر را به خود اختصاص داده است. در رده بعدی ورزش کشتی قرار دارد که ۷/۲۱ درصد از تصاویر، مطابق با ۲۷۳ تصویر را به خود اختصاص داده است که با اختلاف بسیار زیادی در رده دوم قرار دارد. در رده سوم و چهارم والیبال و بسکتبال قرار دارند که به ترتیب ۳/۸ و ۳/۰۱ درصد از تصاویر، مطابق با ۱۴۴ و ۱۱۴ تصویر را به خود اختصاص داده اند و وزنه برداری و تکواندو به عنوان رشته های افتخار آفرین کشورمان در رده های هفتم و هشتم قرار دارند و به ترتیب ۲/۰۶ و ۱/۶۱ درصد از تصاویر را به خود اختصاص داده اند و سایر رشته های قید شده در جدول ۳ هر کدام سهمی کمتر از ۲ درصد دارند- به جز ورزش فوتسال که سهمی ۲/۲۱ درصدی دارد. همچنین، سایر رشته های ورزشی قید نشده در جدول ۳، ۳/۰۳ درصد از تصاویر را به خود اختصاص داده اند و ۶/۱۹ درصد از تصاویر به هیچ کدام از رشته های ورزشی تأکید نداشته است.

یافته های گزارش بارفروش (۱۳۸۹)، نتایج مشابهی را نشان می دهد. این یافته ها که از تحلیل محتوای نشریات ورزشی سه ماهه چهارم ۱۳۸۸ به دست آمده، نشان می دهد که ۷۹ درصد عکس های چاپ شده در نشریات مورد بررسی مربوط به رشته فوتبال بوده است و سایر رشته ها با ۱۲/۱ درصد و کشتی با ۶/۵ درصد در رده بعدی قرار دارند. همچنین، نتایج گزارش بارفروش از تحلیل محتوای سه ماهه سوم نشریات ورزشی نشان می دهد که ۸۰/۱ درصد عکس های چاپ شده در نشریات مورد بررسی مربوط به رشته فوتبال بوده است و سایر رشته ها با ۱۱ درصد و کشتی با ۶/۱ درصد در رده بعدی قرار دارند. تحقیقات

ایمولد و همکاران (۲۰۰۳)، در زمینه روزنامه های ورزشی آمریکا، کانادا و انگلیس با عنوان پوشش روزنامه از رقابت های ورزشی زنان در ورزش های انتخاب شده در صدمین سالگرد بازی های المپیک نشان داد که ورزش های مناسب جنس یعنی ژیمناستیک، شنا و تنیس بیش از رشته های نامناسب جنس مثل والیبال، فوتبال، هاکی و سافتبال انعکاس تصویری داشتند و حتی تعداد عکس های این گروه به دلیل جذابیت های جنسی بیش از تعداد میانگین عکس در صفحات اول و دیگر صفحات ارائه شده بود.

نتیجه گیری کلی

نتایج پژوهش نشان می دهد که روزنامه های سراسری در انعکاس مطالب و اخبار ورزشی بسیار ضعیف عمل کرده و با توجه بیش از حد به فوتبال، به خصوص فوتبال لیگ برتر از ترویج و توسعه سایر رشته ها بازمانده است. همچنین، در توجه به ورزش های شهرستان ها، استان ها، رده های سنی پایه، ورزش های بانوان و معلولین ضعیف عمل کرده است و در بین چهار سطح ورزش کشور بیشتر توجه روزنامه ها مربوط به ورزش های حرفه ای و بانوان بوده و ورزش های تربیتی و همگانی مورد کم توجهی قرار گرفته است، در صورتی که ورزش قهرمانی و حرفه ای موفق به ورزش همگانی و ورزش های تربیتی وابسته است. به طور کلی، نتایج بدست آمده نشان می دهد بیشتر مطالب بخش ورزشی روزنامه های سراسری مربوط به نتایج و اتفاقات لیگ برتر فوتبال و بازیکنان آن می باشد و به توسعه ورزش در تمام افراد جامعه به عنوان رسانه جمعی که دارای مخاطبان و مزیت های خاصی برای خود می باشد استفاده نکرده است. بنابراین، با توجه به اهمیت توسعه ورزش و نقش رسانه ها در توسعه کمیت و کیفیت آن، لازم است تا روزنامه ها در انتخاب و نگارش اخبار خود حساسیت بیشتری به خرج دهند. از سوی دیگر، باید نقش دانش آموختگان تربیت بدنی و متخصصین این حوزه در روند بررسی و تأیید اخبار و مطالب ورزشی روزنامه ها افزایش یابد.

منابع

- ابوالقاسمی، مهتاب؛ مرجان مسعودی، مریم و صدیقی، فاطمه (۱۳۸۸) "گزارش تحلیل محتوای نشریات ورزشی". گروه تحلیل محتوای سازمان تربیت بدنی.
- احسانی، محمد؛ هنرور، افشار؛ شریفیان، اسماعیل؛ کوزه چیان، هاشم و فرزانه، فرزانه (۱۳۸۸) "نقش ورزش حرفه ای در رشد و گسترش ورزش زنان مسلمان". پژوهش در علوم ورزشی. شماره: ۲۲.
- اردستانی، عباس (۱۳۹۰) "نگاهی به چشم انداز توسعه ورزش همگانی جانبازان و معلولان". اولین همایش علمی، تخصصی ورزش همگانی جانبازان و معلولین فدراسیون ورزش های جانبازان و معلولین.
- افچنگی، محمود (۱۳۸۱) "تصویر ورزشی در روزنامه های ایران: تجزیه و تحلیل مطالب ورزشی در روزنامه های ابرار، ایران، همشهری، اطلاعات، کیهان در سال های ۷۴ و ۷۹". پایان نامه کارشناسی ارشد، علوم ارتباطات اجتماعی، دانشگاه علامه طباطبائی.
- افروزه، محمد صادق؛ حمیدی، مهرزاد و الهی، علیرضا (۱۳۹۱) "شناسایی دیدگاه اعضای انجمن های ورزشی دانشگاه ها در خصوص رویکرد رسانه ها به ورزش". فصلنامه پژوهش های ارتباطی. سال نوزدهم، شماره ۱ (پیاپی ۶۹).
- آفرینش خاکی، کریم (۱۳۸۴) "راه های توسعه ورزش همگانی از دیدگاه متخصصان، صاحب نظران، مربیان و ورزشکاران". رساله دکترا، تهران: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی.
- آقاپور، مهدی و زارع پور، ساجده (۱۳۹۱) "فرا تحلیل مطالعات ورزش و رسانه: ارزیابی ده مقاله و پایان نامه". مجله جهانی رسانه-نسخه فارسی. دوره ۷، شماره ۱، شماره پیاپی ۱۳.
- آقاجانی چوبر، نوشین (۱۳۷۵) "بررسی نقش بانوان در مطبوعات ورزشی". پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی.
- امیری، مجتبی؛ نیری، شهرزاد؛ صفاری، مرجان؛ دلبری و راغب، فاطمه (۱۳۹۱) "رسانه و توسعه مشارکت بخش خصوصی در ورزش کشور". فصلنامه علمی پژوهشی پژوهش های ارتباطی. سال نوزدهم، شماره ۱، پیاپی ۶۹.
- اندروس، فیل (۱۳۸۹) روزنامه نگاری ورزشی. سارا کشکر و حمید قاسمی. تهران: علم و حرکت

- بارفروش، احمد (۱۳۸۱) "تحلیل محتوای نشریات ورزشی از سال ۷۹ تا سه ماه اول سال ۸۱ بر روی ۸ روزنامه ورزشی". تهران: مرکز مطالعات رسانه ها.
- بارفروش، احمد (۱۳۸۷) "تحلیل محتوای نشریات ورزشی سه ماهه چهارم ۱۳۸۶ (زمستان)". دفتر مطالعات و توسعه رسانه ها. معاونت امور مطبوعاتی و اطلاع رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
- بارفروش، احمد (۱۳۸۳) "تحلیل محتوای نشریات ورزشی سه ماهه اول ۱۳۸۳". مرکز مطالعات و توسعه رسانه ها. معاونت امور مطبوعاتی و اطلاع رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
- بارفروش، احمد (۱۳۸۶) "تحلیل محتوای نشریات ورزشی سه ماهه دوم ۸۷". مرکز مطالعات و توسعه رسانه ها. معاونت امور مطبوعاتی و اطلاع رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
- بارفروش، احمد (۱۳۸۸) "تحلیل محتوای نشریات ورزشی، سه ماهه سوم ۱۳۸۸". دفتر مطالعات و توسعه رسانه ها. معاونت امور مطبوعاتی و اطلاع رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
- بارفروش، احمد (۱۳۸۹) "تحلیل محتوای نشریات ورزشی، سه ماهه چهارم ۱۳۸۸". دفتر مطالعات و توسعه رسانه ها. معاونت امور مطبوعاتی و اطلاع رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
- پلایمیر، داری (۲۰۰۵) **روش های کیفی در مطالعات ورزشی**. نگین حسینی. دانشگاه توسون: انتشارات برگ
- تپه رشی، گیتی (۱۳۸۹) "تحلیل محتوای نشریات علمی-پژوهشی تربیت بدنی با تأکید بر موضوع مدیریت ورزشی". پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده تربیت بدنی دانشگاه آزاد اسلامی - واحد کرج.
- تجاری، فرشاد؛ زارعی، علی؛ صادقیانی، آزیتا و رضایی، مونا (۱۳۸۵) "تحلیل محتوای روزنامه های ورزشی منتخب مورد کاربرد برای ورزش زنان". تهران: مجله تربیت بدنی و علوم ورزشی.
- جوادی پور، محمد (۱۳۹۰) "برنامه راهبردی فدراسیون ورزشی". طرح پژوهشی، وزارت ورزش و جوانان، فدراسیون ورزش های همگانی.
- جوادی پور، محمد و سمیع نیا، مونا (۱۳۹۲) "ورزش همگانی در ایران و تدوین چشم انداز، استراتژی و برنامه های آینده". پژوهش های کاربردی در مدیریت ورزشی. شماره ۴.

- دادار، نصرالله (۱۳۸۸) " جایگاه ورزش تربیتی در نظام آموزش و پرورش کجاست؟ ". فصلنامه تربیت بدنی. دوره ۱۰، شماره ۱.
- رضایی، مونا (۱۳۸۵) "تحلیل محتوای روزنامه های ورزشی منتخب، مورد کاربرد برای ورزش زنان". پایان نامه کارشناسی ارشد تربیت بدنی، دانشگاه آزاد اسلامی تهران مرکز.
- رضوی، سید محمد حسین (۱۳۹۱) "ورزش تربیتی". فصلنامه آموزش تربیت بدنی. دوره ۱۲، شماره ۴.
- رهنما، بهروز (۱۳۸۲) "تحلیل محتوای اخبار ورزشی شبکه سوم سیما ساعت ۱۹:۴۵". پایان نامه کارشناسی، دانشکده صدا و سیما.
- زرکی، پرستو؛ یوسفی، سعید؛ شریفیان، اسماعیل و قهرمان تبریزی، کوروش (۱۳۹۱) " بررسی نقش روزنامه های پرتیراژ ورزشی در ترویج حقوق ورزشی ". دانشگاه شمال، همایش بین المللی علوم ورزشی شمال.
- زندی، منوچهر (۱۳۸۳) "نقش رسانه های گروهی در توسعه ورزش زنان". خلاصه مقالات پنجمین همایش بین المللی علمی-ورزشی به سوی آینده.
- سازمان تربیت بدنی (۱۳۸۲) "سند راهبردی نظام جامع توسعه تربیت بدنی و ورزش کشور". مصوب جلسه مورخ ۸۲/۶/۹ هیات محترم وزیران.
- شریفی مقدم، مهدی؛ شریفیان، اسماعیل؛ صیادی، عمادالدین و محرر، علی (۱۳۹۰) " ارزیابی نگرش معلولان و جانبازان نسبت به نقش رسانه ها و سازمان های ورزشی در جهت توسعه ورزش همگانی معلولان و جانبازان ". اولین همایش علمی، تخصصی ورزش همگانی جانبازان و معلولین، فدراسیون ورزش های جانبازان و معلولین.
- شعبانی، عباس؛ غفوری، فرزاد و هنری، حبیب (۱۳۸۷) " چالش های موجود در دو میدانی ایران ". مجموعه مقالات برگزیده همایش ملی تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه شمال.
- صادقی مقدم، سعید (۱۳۸۹) " بررسی و مقایسه ساختار و محتوای اخبار ورزشی خبرگزاری های ایرنا، ایسنا، فارس و مهر در سه ماهه چهارم (فصل زمستان) سال ۱۳۸۸ ". پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکز.

- صادقی، رضا؛ توکلی، سید کامل؛ عزیزی، محمد و نیرومند، سیامک (۱۳۹۰) "عوامل مؤثر در گرایش جانبازان و معلولان به فعالیت های جسمانی و ورزش: مطالعه موقعیت اجتماعی". اولین همایش علمی، تخصصی ورزش همگانی جانبازان و معلولین، فدراسیون ورزش های جانبازان و معلولین.
- صدیقی، فاطمه (۱۳۸۸) "تحلیل محتوای برنامه تلویزیونی نود در سال ۸۷". پایان نامه کارشناسی ارشد، تربیت بدنی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج.
- طلوعی اشلقی، عباس؛ پاشائی، محمود و مدبری کیانی، رحیم (۱۳۸۹) "نقش رسانه های جمعی در توسعه ورزش شهروندی(همگانی)". فصلنامه مطالعه مدیریت شهری. سال دوم، شماره دوم.
- ظریفی، مجتبی و داودی، کریم (۱۳۹۱) "رسانه ملی و توسعه ورزش همگانی". فصلنامه پژوهش های ارتباطات. ۱(۶۹).
- علیزاده، علی (۱۳۸۹) "تحلیل محتوای پژوهش های انجام شده در سازمان تربیت بدنی از سال ۱۳۶۹ تا ۱۳۸۸". پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه آزاد اسلامی - واحد کرج.
- غفرانی، محسن؛ گودرزی، محمود؛ مقرنسی، مهدی؛ جلالی فراهانی، مجید و سجادی، نصراله (۱۳۸۸) "طراحی و تدوین راهبرد توسعه ورزش همگانی استان سیستان و بلوچستان". نشریه حرکت. شماره ۳۹.
- غفوری، فرزاد (۱۳۸۲) "مطالعه و بررسی نگرش متخصصان تربیت بدنی به نقش رسانه های جمعی در گرایش مردم به ورزش قهرمانی و همگانی". نشریه حرکت. شماره ۱۶.
- قاسمی، حمید (۱۳۸۷) "نقش مطبوعات در توسعه ورزش ایران". فصلنامه تربیت بدنی و علوم ورزشی. دانشگاه آزاد اسلامی. واحد تهران مرکزی.
- قاسمی، حمید. (۱۳۸۶) "بررسی نقش رسانه های گروهی در توسعه ورزش کشور". رساله دکتری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران.
- قاسمی، حمید (۱۳۸۹) "تحلیل محتوای روزنامه های ورزشی با تاکید بر پوشش مؤلفه های ورزش در نیم سال پایانی سال ۱۳۸۸". فصلنامه علمی-پژوهشی جهش. سال دوم، شماره ۸.

- قاسمی، حمید؛ تجاری، فرشاد؛ بروجردی علوی، مهدخت؛ امامی، حسین و امیری، مریم (۱۳۹۱) "تحلیل محتوای دیدگاه های رؤسای سازمان تربیت بدنی درباره مؤلفه های ورزش از سال ۱۳۵۷ تا ۱۳۸۸". مدیریت ورزشی. شماره ۱۳.
- قلی زاده، سمیه؛ فراهانی، ابوالفضل و هنری، حبیب (۱۳۹۰) "تحلیل محتوای مطبوعات ورزشی با رویکردی بر ورزش همگانی، جانبازان و معلولین در بهار ۱۳۸۹". اولین همایش علمی، تخصصی ورزش همگانی جانبازان و معلولین.
- کرمی، عبدالله (۱۳۸۹) "تحلیل محتوای برنامه های ورزشی در شبکه های تلویزیون ایران". پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد، واحد تهران مرکز.
- کردی، محمدرضا (۱۳۸۳) "بررسی وضعیت نشریات ورزشی کشور". طرح پژوهشی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه تهران.
- کیهانی، مجید (۱۳۸۵) "سرمایه ها به کدام سو می روند؟ مصاحبه با مدیران باشگاه های دو میدانی و باشگاه های غیر سرمایه گذار در دو میدانی، در مورد مشکلات و موانع سرمایه گذاری در این رشته". روزنامه ایران، پنجشنبه ۱۰ اسفند ۱۳۸۵.
- مرکز تحقیقات، مطالعات و سنجش برنامه های سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران (۱۳۷۵) "نظر سنجی از مردم تهران درباره طرح پیشنهادی همگانی کردن ورزش". مرکز اسناد و مطالعات سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران، تهران.
- معتمد نژاد، کاظم (۱۳۸۵) "اصول اخلاقی روزنامه نگاری". فصلنامه رسانه. ۶۶.
- مهدویان مشهدی، مریم؛ همتی نژاد، مهر علی؛ احمدی، عبدالحمید و احسانی، محمد (۱۳۸۷) "مقایسه وضع موجود و مطلوب نقش نقش رادیو، تلویزیون و مطبوعات در ورزش بانوان از دیدگاه صاحب نظران". فصلنامه پژوهش های ارتباطی. سال نوزدهم، شماره ۱ (پیاپی ۶۹).
- هنری، حبیب؛ احمدی، عبدالحمید و مرادی، مهدی (۱۳۹۱) "بررسی نقش چهارگانه رسانه های ورزشی در توسعه فرهنگ ورزش قهرمانی". مدیریت ورزشی. شماره: ۱۵.

• هنری، حبیب؛ احمدی، عبدالحمید و مرادی، مهدی (۱۳۹۱) " بررسی عوامل مؤثر نقش های اطلاع رسانی، مشارکت اجتماعی، آموزش و فرهنگ سازی رسانه های ورزشی در توسعه ورزش قهرمانی". مدیریت ورزشی. شماره: ۲۹.

- Bruce ,Toni (2012)" **Reflections on Communication and Sport: On Women and Femininities**". Communication & Sport. 1(1/2),
- Cendek, Cemil and Ozbek, Oguz (2010)" **Sports coverage in National Dailies**". Beden Egitimive Spor Bilimleri Dergisi. 4(1).
- Etang, J. (2006) "**Public relations and sport in promotional culture.**" Public relations review. Vol. 32.
- Farzalipour, Salman, Aklan, Cengiz (2012) " **The Role of Mass Media in Women's Sport**". European Journal of Sports And Exercise Science. 1(1): PP-C-B.
- Final, sara ; Faukner,Guy (2004) Institute of communication and culture the university of Toronto at Mississauge, Toronto, on Canada. L5L,available online 22 october.
- Home, John (2005) "**sport and mass Media in Jpan.**" sociology of sport journal. Volume,22,number 4 December ,415-432.
- Imwold, V, J., C., Hohnson, J.T., & Massey, C.D. (2003) "**Newspaper coverage of female athletes competing in selected sports in the centennial Olympic games**". Women in sport & Physical Activity Journal . 12(1);
- Kian, E.M. and Clavio, G. (2011) " **A comparison of online media and traditional newspaper coverage of the men's and women's open tennis tournaments**". Journal of Sports Media. 6(1) .
- Kolt, G.S.; Driver, R.P. & Giles, L.C. (2004) **Why Older Australians Participate in Exercise and Sport.** J Aging Phys Act, Apr, 12 (2), Pp.185-198.
- Pitts, B.G., & Pedersen, P.M.(2005) "**Examining the body of scholarship in sport management: A content analysis of the journal of sport management**". The SMART Journal. Volume2, ISSUE 1.
- Rowe, D. (2004) **Sport, Culture and the Media.** London: Open University press.

- Smith, B.L.; Handley, P. & Eldredge, D.A. (1998) "**Sex differences in Exercise Motivation and Body-Image Satisfaction Among College Students**". *Perceptual & Motor Skills*. Apr. 86 (2), Pp.723-732.
- Tang, Lvhua (2011) **Advanced in Control Engineering and Information Science**. Jiangxi Science & Technology Normal University, Nanchang, Jiangxi, 330013, P.R. China.
- Toft, Ditte (2011) **Newspapers Focus narrow - 17 on sports results**. New Sports Press Survey.
- Vincent, J., Imwold, C., Maseman, V., & Johnson, J. T. (2002) "**A comparison of selected 'serious' and 'popular' British, Canadian, and United States newspaper coverage of female and male athletes competing in the centennial Olympic Games: Did female athletes receive equitable coverage in the 'Games of the Women'?**" *International Review for the Sociology of Sport*. 37, 319-335.
- Wanneberg, P.L. (2011) "**The sexualisation of sport: A gender analysis of Swedish elite sport from 1967 to the present day**". *European Journal of Womens Studies*. Vol 18, No3.
- Warnin, Peter. Toohey, Kristine. Zakus, Dwight (2009) "**The content and foundation of Olympic studies: subject profile analysis of a decade of Olympica**". *Esporte e Sociedade*. 4(12).
- Women's sports foundation, UK. (2006) "**Research report women in the 2006 olympic and perelympic winter games and analysis of participation**". Leadership and Media Coverage.

Evaluating the Content Analysis of the Best Seller Newspapers in the Iran with Emphasizing on Sports Contexts

Ismael Sharifian

P.h.D., Assistant Professor in Sport Management, Bahonar University, Kerman

Kurosh Ghahraman Tabrizi

P.h.D., Assistant Professor in Sport Management, Bahonar University, Kerman

Parastu zaraki

Master degree in Sport Management, Bahonar University, Kerman

Received:

Accepted:

The purpose of this study was the evaluating the content analysis of the best seller newspapers in the Iran with emphasizing on sports contexts. There is a perspective method that performed with content analysis and the data was collected in an attributive and a bookwork methods. The population of this research, were the 2012 archives of 10 best sellers newspapers in the country. A Multi-stage random was used for sampling. A coding form was used for collecting data, made by author in regard to coding technique. There used a Scott test to determine its reliability, that 91/6 reliability coefficient was gained. To determine nominal and content certainty, some coding forms were distributed among some content critics and experts and their reliability was supported by them. The data was analyzed by SPSS₂₀ software, perspective indexes and Square non-parametric test. According to Chi-square results, there was a significant difference ($P \leq 0/001$) between development guidelines for four levels of sports in the country : gender, sport geographic areas, sport leagues, sport fields and incapables sports, it means there is a significant difference between development guidelines in the country show that these newspapers pay the most attention to professional, athletic, male sports, adults sports, soccer, soccer images, soccer premier leagues, national and international sports General newspapers should be aware of the important role of sports in the society, pay attention to all of its guidelines and distribute it in whole society. So it seems that in sports parts, the newspapers should have a general view for

sports themes and the manner of presenting it and kindly release from stereotypes and use of all sports potentials and all manners for presenting themes.

Key words: Newspaper, Sports Development Guidelines and Content Analysis